

Leerplichtfunctie en Doorstroompuntfunctie: eindtermen voor opleidingen

november 2026

Ingrado

Inhoud

Inleiding 3
De eindtermen voor opleidingen 5
De leerplichtfunctie: eindtermen voor opleidingen 5
De Doorstroompuntfunctie: eindtermen voor opleidingen 7

Inleiding

Om de professionele ontwikkeling van de leerplichtfunctie en Doorstroompuntfunctie gericht vorm te kunnen geven, heeft Ingrado samen met het werkveld eindtermen voor opleidingen[1] voor leerplicht en Doorstroompunt opgesteld.

Deze eindtermen zijn beknopte omschrijvingen van de kennis, inzichten, vaardigheden en beroepshouding waarover de professional na het volgen van een opleiding zou moeten beschikken. Ze maken zichtbaar wat een professional kan leren en ontwikkelen en geven daarmee richting aan professionalisering.

Gezamenlijk inhoudelijk vertrekpunt
Deze eindtermen voor leerplicht en Doorstroompunt bieden een gezamenlijk inhoudelijk vertrekpunt voor de professionals, hun leidinggevenden, opleidingsaanbieders en Ingrado.

Voor de professionals maken de eindtermen inzichtelijk welke kennis, vaardigheden, inzichten en beroepshouding relevant zijn voor het vak. Zij kunnen de eindtermen gebruiken om na te denken over hun eigen ontwikkeling en gericht bepalen waarin zij zich verder willen ontwikkelen.

Voor leidinggevenden kunnen de eindtermen een hulpmiddel zijn bij gesprekken over vakmanschap en professionele ontwikkeling en bij het bepalen van ontwikkel- en scholingsbehoeften binnen een team of organisatie.

Voor opleidingsaanbieders bieden de eindtermen een inhoudelijk kader voor het ontwikkelen en actualiseren van opleidingen.

Voor Ingrado bieden de eindtermen een basis om meer samenhang aan te brengen in het professionaliseringsaanbod. Bestaande opleidingen in de Ingrado Academie worden aan de eindtermen gekoppeld. Daardoor wordt zichtbaar voor welke eindtermen al voldoende aanbod beschikbaar is en waar nog hiaten of ontwikkelmogelijkheden liggen. Ook worden op basis van de eindtermen samenhangende leerlijnen ontwikkeld voor startende, ervaren of zich verder specialiserende professionals.

Zo dragen de eindtermen bij aan de ontwikkeling van een overzichtelijk professionaliseringslandschap voor leerplicht en Doorstroompunt. Ze laten zien welke opleidingen bijdragen aan welke onderdelen van het vak.

[1] Met opleiding wordt ook bedoeld: trainingen, workshops, webinars of andere professionaliseringsactiviteiten.

Relatie eindtermen en competenties
De eindtermen voor opleidingen staan niet op zichzelf. Ze worden onderdeel van het beroepsprofiel dat Ingrado in 2027 samen met het werkveld ontwikkelt. In het beroepsprofiel worden de missie, de kaders en de benodigde basisbekwaamheden en kennis beschreven. Onderdeel van het beroepsprofiel is een competentieprofiel dat in 2027 wordt ontwikkeld. Deze eindtermen voor opleidingen worden getoetst aan dat competentieprofiel en waar nodig aangevuld.

Ontwikkeld met het werkveld
Ingrado heeft de eindtermen voor opleidingen in 2025 en 2026 ontwikkeld met professionals uit het werkveld. Daarbij is gebruikgemaakt van de (praktijk)kennis en ervaring van:

- de Kwaliteitscommissie Vakmanschap;
- managers leerplicht en Doorstroompunt;
- Ingrado-leden die tijdens verschillende workshops hebben meegedacht over de inhoud.

De leerplicht- en Doorstroompuntfunctie zijn volop in ontwikkeling. Daarom zijn de eindtermen voor opleidingen niet statisch. Ontwikkelingen in het beroep, wet- en regelgeving en nieuwe kennis en inzichten uit de praktijk kunnen aanleiding zijn om de eindtermen aan te vullen of aan te passen.

Voor suggesties kan contact worden opgenomen via **info@ingrado.nl**.

De eindtermen voor opleidingen

Eindtermen beschrijven wat een professional aan het eind van een professionaliseringsactiviteit moet beheersen. Zij vormen het beoogde eindniveau van een opleiding.

De eindtermen zijn onderverdeeld in vier clusters:

- **Kennis** – relevante wet- en regelgeving, onderwijssysteem, jeugdhulpstructuur, maatschappelijke ontwikkelingen.
- **Inzicht** – analyseren van problematiek, belangenafweging, systeemdenken, signaleren van risico's.
- **Vaardigheden** – gespreksvoering, rapporteren, samenwerken, interveniëren, bemiddelen.
- **Beroepshouding** – integriteit, onafhankelijkheid, empathie, zorgvuldigheid, reflectief vermogen.

De leerplichtfunctie: eindtermen voor opleidingen

Kennis	onderdeel	Eindterm
K1	*overheid en wetgeving*	Weten hoe het openbaar bestuur in NL georganiseerd is (landelijk en gemeentelijk)
K2	*overheid en wetgeving*	Weten wat de taken, rollen en verantwoordelijkheden van een gemeente zijn
K3	*overheid en wetgeving*	Weten wat er in de relevante wetten staat (LPW '69, AWB, AVG, WPG, wet van school naar duurzaam werk en regelingen, onderwijswetten)
K4	*overheid en wetgeving*	Bijhouden van actuele, relevante ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal gebied.
K5	*overheid en wetgeving*	Weten wat er in brieven/beschikkingen moet staan
K6	*verzuim*	De fases, stappen en positie van de MAS kennen
K7	*verzuim*	Kennis hebben van de routes vrijwillige jeugdhulp, Halt, dwang in civiel recht en dwang in het strafrecht
K8	*verzuim*	Weten welke vormen van verzuim er zijn
K9	*verzuim*	Weten welke sancties er zijn (halt, boete, reclassering, melding SVB, last onder dwangsom etc...)
K10	*verzuim*	Weten wat van invloed kan zijn op voortijdig schoolverlaten
K11	*verzuim*	Weten dat er een signaleringsinstrument is en wanneer je het kan inzetten
K12	*onderwijs*	Weten wat praktijkleren is
K13	*onderwijs*	Kennis hebben van onderwijsstructuur en passend onderwijs
K14	*samenwerking*	Weten wie je ketenpartners zijn en wat hun rollen en verantwoordelijkheden zijn (politie, OM, jongerenwerk, RvdK, jeugdhulp, scholen, SWV etc...)
K15	*samenwerking*	Weten wat er in de regio is (scholen, voorzieningen, etc.) en welke collega's daar te vinden zijn
K16	*samenwerking*	Weten wat de stappen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling zijn
K17	*vrijstellingen*	Kennis hebben over vrijstellingen en hun voorwaarden
K18	*registreren en privacy*	Weten wat je wel en niet mag registreren en/of delen in het kader van de relevante wetgeving
K19	*verzuim*	Kennis hebben over de focus op schoolaanwezigheid

Inzicht	onderdeel	Eindterm
I1	*politieke sensitiviteit*	Gevoel voor bestuurlijke verhoudingen en waar je eigen handelen daar invloed op heeft
I2	*verzuim*	Inzien wanneer hij welke route en stap in de MAS moet gaan zetten
I3	*verzuim*	Weten welke wetswijzigingen, projecten en onderzoeken er voor de casus van belang zijn
I4	*verzuim*	Overzicht krijgen in complexe casuïstiek
I5	*samenwerking*	Inschatten wie in het onderzoek nodig zijn en wie de regie moet hebben
I6	*gespreksvoering*	Inzien welke toon en benadering nodig is in een gesprek
I7	*registreren en privacy*	Weten wanneer de privacy in het geding is

Vaardigheid	onderdeel	Eindterm
V1	*verzuim*	Een leerplichtonderzoek starten en uitvoeren (uitnodiging, strategie bepalen, gesprek voeren, route kiezen, brieven sturen, route uitvoeren) (plannen, organiseren en theorie omzetten in acties)
V2	*verzuim*	De fases van de MAS; waarnemen, analyseren, plannen, handelen en evalueren, kunnen toepassen/uitvoeren
V3	*verzuim*	Het signaleringsinstrument gebruiken
V4	*verzuim*	Systemen kunnen raadplegen (DUO, leerplichtregistratiesysteem etc....)
V5	*verzuim*	Omgaan met dilemma's (moreel kompas - complexe casuïstiek)
V6	*samenwerking*	Constructief samenwerken en evalueren met ketenpartners
V7	*samenwerking*	Effectief samenwerken met andere LPA/DSC in de regio
V8	*samenwerking*	Situatie sensitief bewegen in relatie met leerling, ouders en ketenpartners
V9	*samenwerking*	De stappen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling kunnen uitvoeren
V10	*gespreksvoering*	Inzetten van de juiste toon en benadering in een gesprek
V11	*gespreksvoering*	Beschikken over de juiste gespreksvaardigheden en deze toepassen (motiverend, verbindend)
V12	*gespreksvoering*	Informatie en advies geven over leerplicht aan jongeren, scholen en ouders ter voorkoming van verzuim
V13	*gespreksvoering*	Betrokkenen of ketenpartners kunnen uitleggen of laten inzien wat nodig of mogelijk is
V14	*vrijstellingen*	Beroep op vrijstelling in behandeling nemen en afhandelen
V15	*registratie en privacy*	Zorgvuldig en correct omgaan met de privacy van betrokkenen (AVG en WPG)
V16	*registratie en privacy*	Registratiesystemen kunnen gebruiken en de juiste zaken verzamelen en vastleggen hierin
V17	*BOA*	Een proces verbaal opstellen (alleen BOA's)
V18	*BOA*	Een verhoor afnemen (alleen BOA's)

Beroeps-houding	onderdeel	Eindterm
B1	*communicatie*	Inlevingsvermogen tonen (empathie)
B2	*communicatie*	Zonder oordeel kunnen zijn
B3	*communicatie*	Echt kunnen luisteren
B4	*communicatie*	Nieuwsgierig zijn
B5	*handelen*	Betrokkenheid tonen, maar niet tè betrokken raken
B6	*handelen*	Zelfstandig handelend optreden
B7	*handelen*	Vanuit de bedoeling werken (niet alleen vanuit de wet)
B8	*handelen*	Out-of-the-box /open-minded kunnen denken
B9	*handelen*	Motiverend zijn
B10	*ontwikkeling*	Zelfkennis hebben en jezelf blijven ontwikkelen (zelfreflectie, waarden en normen, eigen competenties)

De Doorstroompuntfunctie: eindtermen voor opleidingen

Kennis	onderdeel	Eindterm
K1	*overheid en wetgeving*	Weten hoe het openbaar bestuur in NL georganiseerd is (landelijk en gemeentelijk)
K2	*overheid en wetgeving*	Weten wat de taken, rollen en verantwoordelijkheden van een gemeente zijn
K3	*overheid en wetgeving*	Weten wat er in de relevante wetten staat (LPW '69, AWB, AVG, Wet van school naar duurzaam werk en regelingen, WVO, WEC, WEB, Participatiewet)
K4	*overheid en wetgeving*	Bijhouden van actuele, relevante ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal gebied.
K5	*verzuim/vsv*	De fases en stappen van de Routekaart doorstroompunt kennen
K6	*verzuim/vsv*	Weten wat van invloed kan zijn op voortijdig schoolverlaten
K7	*verzuim/vsv*	Weten wat er in het Regionaal Programma (VSV) staat en welke regionale werkafspraken er zijn
K8	*verzuim/vsv*	Weten welke gegevensbronnen te raadplegen zijn (VSV dashboard, DUO, Suwinet etc.)
K9	*samenwerking*	Weten wie je ketenpartners zijn en wat hun rollen en verantwoordelijkheden zijn (politie, jongerenwerk, jeugdhulp, scholen, SWV, klantmanager werk, RWC, arbeidsmarkt)
K10	*samenwerking*	Weten wat er in de regio is (scholen, voorzieningen, etc.) en welke collega's daar te vinden zijn
K11	*samenwerking*	Weten wat de stappen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling zijn
K12	*onderwijs*	Weten wat praktijkleren en sectorale ontwikkelpaden zijn
K13	*onderwijs*	Kennis van onderwijsstructuur en passend onderwijs
K14	*registreren en privacy*	Weten wat je wel en niet mag registreren en/of delen in het kader van de relevante wetgeving
K15	*verzuim*	Kennis hebben over de focus op schoolaanwezigheid

Inzicht	*onderdeel*	Eindterm
I1	*politieke sensitiviteit*	Gevoel voor bestuurlijke verhoudingen en waar je eigen handelen daar invloed op heeft
I2	*verzuim*	Inzien wanneer hij welke stap op de Routekaart moet gaan zetten
I3	*verzuim*	Weten welke wetswijzigingen, projecten en onderzoeken er voor de casus van belang zijn
I4	*verzuim*	Overzien van complexe casuïstiek
I5	*samenwerking*	Inschatten wie in het onderzoek nodig zijn
I6	*samenwerking*	Inschatten wanneer jij de procesregie moet voeren
I7	*gespreksvoering*	Inzien welke toon en benadering nodig is in een gesprek
I8	*registreren en privacy*	Weten wanneer de privacy in het geding is

Vaardigheid	*onderdeel*	Eindterm
V1	*verzuim/vsv*	De fases van de Routekaart Doorstroompunt (waarnemen, analyseren, plannen, handelen en evalueren) kunnen toepassen/uitvoeren
V2	*verzuim/vsv*	Een VSV traject starten en uitvoeren (signaleren, in kaart brengen, onderzoeken, contact leerling, huisbezoek afleggen, begeleiden naar studie of werk, monitoren en nazorg bieden)
V3	*verzuim/vsv*	Afhandelen van een verzuimmelding (onderzoek doen, gesprekken voeren, contact met samenwerkingspartners, afhandelen van de melding in verzuimloket, etc.)
V4	*verzuim/vsv*	Systemen kunnen raadplegen (DUO, SUWInet, etc....)
V5	*verzuim/vsv*	Omgaan met dilemma's (moreel kompas - complexe casuïstiek)
V6	*samenwerking*	Constructief samenwerken en evalueren met samenwerkingspartners
V7	*samenwerking*	Situatie sensitief bewegen in relatie met leerling, ouders en samenwerkingspartners
V8	*samenwerking*	Effectief samenwerken met andere LPA/DSC binnen en buiten de regio
V9	*samenwerking*	Wanneer nodig de procesregie kunnen voeren en bewaken (sturende en bewakende rol binnen het proces) en eventueel casusregie voeren
V10	*samenwerking*	De stappen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling kunnen uitvoeren
V11	*gespreksvoering*	Beschikken over de juiste gespreksvaardigheden en deze toepassen (motiverend, verbindend)
V12	*gespreksvoering*	Betrokkenen of samenwerkingspartners kunnen uitleggen of laten inzien wat nodig of mogelijk is
V13	*registratie en privacy*	Zorgvuldig en correct omgaan met de privacy van betrokkenen (AVG)
V14	*registratie en privacy*	Registratiesystemen kunnen gebruiken en de juiste zaken verzamelen en vastleggen hierin

Beroepshouding	onderdeel	Eindterm
B1	*communicatie*	Inlevingsvermogen tonen (empathie)
B2	*communicatie*	Zonder oordeel kunnen zijn
B3	*communicatie*	Echt kunnen luisteren
B4	*communicatie*	Nieuwsgierig zijn
B5	*handelen*	Betrokkenheid tonen, maar niet tè betrokken raken
B6	*handelen*	Zelfstandig handelend optreden
B7	*handelen*	Vanuit de bedoeling werken (niet alleen vanuit de wet)
B8	*handelen*	Out-of-the-box /open-minded kunnen denken
B9	*handelen*	Motiverend zijn
B10	*ontwikkeling*	Zelfkennis hebben en jezelf blijven ontwikkelen (zelfreflectie, waarden en normen, eigen competenties)